

LUTY - MARZEC 2022

NEWSLETTER FINTECH

W NUMERZE:

- Zmiany prawne
- Projektowane zmiany prawne
- Inicjatywy UKNF oraz innych organów krajowych
- Wybrane inicjatywy europejskich urzędów nadzoru oraz innych instytucji zagranicznych
- Newsy sektora FinTech luty-marzec 2022

Truple
Konarski
Podrecki
& Wspólnicy

TKP

I. Wybrane działania w związku z sytuacją w Ukrainie:

W ciągu ostatniego miesiąca, w odpowiedzi na agresję Rosji na Ukrainę, Unia Europejska działając samodzielnie lub wspólnie z innymi państwami, przyjęła szereg sankcji o charakterze gospodarczym względem Rosji i Białorusi. Ze względu na ich obszerność oraz charakter publikacji, poniżej wymieniamy tylko przykładowe sankcje mające związek z sektorem finansowym. Więcej informacji nt. sankcji znaleźć można -[tutaj]

- Kluczowe rosyjskie banki zostały wykluczone z międzybankowego systemu przesyłania komunikatów finansowych SWIFT.
- Wprowadzono zakaz jakichkolwiek transakcji związanych z zarządzaniem rezerwami oraz aktywami Banku Centralnego Rosji, w tym transakcji z każdą osobą prawną, podmiotem lub organem działającym w imieniu lub pod kierownictwem Banku Centralnego Rosji. W drodze wyjątku właściwe organy mogą zezwolić na czynności objęte zakazem pod warunkiem, że są one niezbędne do zapewnienia stabilności finansowej całej UE lub danego państwa członkowskiego.
- Zakazano nabywania jakichkolwiek nowych lub rozszerzania dotychczasowych udziałów w jakichkolwiek osobach prawnych, podmiotach lub organach zarejestrowanych lub utworzonych na mocy prawa Rosji lub jakiegokolwiek innego kraju trzeciego i prowadzących działalność w sektorze energetycznym w Rosji.
- Zabronione jest udzielanie jakichkolwiek nowych pożyczek lub kredytów lub uczestniczenie w jakichkolwiek uzgodnieniach służących udzielaniu nowych pożyczek lub kredytów, lub udzielaniu finansowania w inny sposób na rzecz osób prawnych, podmiotów lub organów, które zostały zarejestrowane lub utworzone na mocy prawa Rosji lub jakichkolwiek państw trzecich i prowadzących działalność w sektorze energetycznym w Rosji lub w udokumentowanym celu finansowania takiej osoby prawnej, takiego podmiotu lub organu.
- Wykluczono 3 banki Białorusi z systemu SWIFT. Zakazano transakcji z Bankiem Centralnym Białorusi związanych z zarządzaniem rezerwami lub aktywami oraz zapewnianiem finansowania publicznego na handel i inwestycje na Białorusi.
- Celem ograniczenia wpływów finansowych do UE zakazano przyjmowania depozytów przekraczających kwotę 100 000 euro od obywateli lub rezydentów Białorusi oraz Rosji, prowadzenia rachunków klientów będących Białorusinami lub Rosjanami przez centralne depozyty papierów wartościowych UE, a także sprzedaży papierów wartościowych denominowanych w euro do takich klientów.

II. Projektowane zmiany prawne:

1. Projekt ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych – [\[link\]](#)

- W ramach Rządowego Procesu Legislacyjnego Komisja Prawnicza przyjęła nową wersję projektu ustawy, datowaną na 2 marca 2022 r.
- Zanim projekt trafi to Sejmu zostanie jeszcze poddany dalszym pracom na etapie rządowym.
- Projekt ma na celu umożliwić prawidłowe stosowanie w Polsce Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2020/1503 z dnia 7 października 2020 r. w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw gospodarczych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 i dyrektywę (UE) 2019/1937, ustanawiającego jednolite w całej UE zasady prowadzenia działalności w zakresie crowdfundingu inwestycyjnego. Wspomniane rozporządzenie ma zastosowanie od **10 listopada 2021 r.** w państwach członkowskich Unii Europejskiej.
- **Ogólne ramy projektu zostały już opisane w Newsletterze z października 2021 r.**

2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym – [\[link\]](#)

- Projekt aktu został utworzony na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego 1 lutego 2022 roku. Zakłada on wprowadzenie zmian w obecnych regulacjach w zakresie inicjowania oraz organizowania działalności edukacyjnej i informacyjnej w dziedzinie ochrony interesów klientów podmiotów rynku finansowego. Zgodnie z uzasadnieniem projektu jest on odpowiedzią na zaobserwowany w ostatnich latach wzrost liczby skarg dot. naruszeń praw konsumentów, które wpływają do właściwych w tym zakresie organów w państwach członkowskich.
- Jedną z planowanych zmian jest utworzenie Funduszu Edukacji Finansowej (FEF), jako państwowego funduszu celowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), którego dysponentem będzie minister właściwy do spraw instytucji finansowych. Odmiennie niż do tej pory, ze względu na swój status prawny FEF nie będzie mógł uzyskiwać przychodów z lokowania swoich środków.
- Środki FEF będą przeznaczone między innymi na opracowywanie i realizację strategii edukacji finansowej oraz organizację kampanii edukacyjnych, informacyjnych lub promocyjnych, których celem będzie podnoszenie kompetencji finansowych społeczeństwa.

III. Wybrane inicjatywy UKNF:

1. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w ramach rozwoju strony internetowej fintech.gov.pl uruchomił chatbota – [link]:

- 1 lutego 2022 r., celem ułatwienia dostępu do informacji na temat innowacji finansowych, uruchomiono chatbota na stronie fintech.gov.pl. Ma on udzielać informacji na wybrane pytania dotyczące m.in. Programu Innovation Hub, Piaskownicy Wirtualnej, dyrektywy PSD2 lub crowdfundingu.
- Chatbot został oparty o silnik przetwarzania języka naturalnego oraz sztuczną inteligencję i jest on dostępny na stronie fintech.gov.pl, pod postacią widżetu graficznego.

2. UKNF opublikował na stronie fintech.gov.pl oraz w mediach społecznościowych infografikę „Fininfluenserzy - kim są, jak działają i jaki interes mogą mieć w dzieleniu się informacjami” – [link]

- Infografika została opublikowana w związku z rosnącą popularnością tzw. Fininfluencerów, czyli osób, które cieszą się znaczną popularnością i publikują w mediach społecznościowych takich jak np. Instagram, YouTube czy Facebook, informacje dotyczące finansów i inwestowania.
- Publikacja ma na celu ostrzec przed potencjalnym brakiem obiektywizmu fininfluencerów i związanym z tym ryzykiem. UKNF zwraca uwagę, że osoby takie mogą otrzymywać wynagrodzenie lub innego rodzaju benefity w zamian za publikowane treści, a także mieć powiązania o charakterze prywatnym lub biznesowym z podmiotami, których produkty lub instrumenty finansowe promują. W infografice wskazane są także sytuacje, w których UKNF zaleca zachowanie szczególnej czujności.

3. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego wydał *Komunikat w sprawie wysokości stawki obowiązującej w roku 2022, wysokości kosztów nadzoru bankowego do pokrycia w roku 2022, wysokości współczynnika kompensacji obowiązującego w roku 2022 oraz sumy aktywów bilansowych wszystkich banków, które prowadziły działalność w dniu 31 grudnia 2021 r.* – [link]

- Komunikat został wydany 15 lutego 2022 r. i określa wysokość stawki obowiązującej w 2022 roku na 0,011619%.
- Wysokość kosztów nadzoru, o których mowa w § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru bankowego, do pokrycia w roku 2022, wynosi 242 196 353,58 zł.

4. UKNF zwraca uwagę na ryzyko zwiększonej aktywności cyberprzestępców – [link]

- W związku z napiętą sytuacją geopolityczną UNKF opublikował grafikę informacyjną, w której zwraca uwagę na ryzyko wzmożonej aktywności w polskiej cyberprzestrzeni osób mogących podejmować próby destabilizacji m.in. podmiotów sektora finansowego.
- Publikacja jest skierowana do osób korzystających z usług podmiotów sektora finansowego i zawiera szereg wskazówek w zakresie cyberbezpieczeństwa, mających na celu uniemożliwienie kradzieży środków z konta bankowego. UKNF zachęca przykładowo do dokonywania weryfikacji nadawców wiadomości e-mail czy nieotwierania przesłanych załączników lub linków przekierowujących do strony, na której wymagane jest poświadczenie swojego hasła.

5. UKNF opublikował stanowisko dotyczące identyfikacji klienta instytucjonalnego i weryfikacji jego tożsamości w sektorze finansowym podlegającym nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego w oparciu o metodę wideoweryfikacji - [link]

- Dokument określa dobre praktyki w zakresie wypełniania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1132, ze zm.) (dalej: "AML"), dotyczące stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji klienta instytucjonalnego i weryfikacji jego tożsamości w oparciu o metodę wideoweryfikacji przez instytucje obowiązane, podlegające nadzorowi KNF.
- Podmioty nadzorowane wykorzystujące metodę wideoweryfikacji (w zakresie nawiązania stosunków gospodarczych lub przeprowadzenia transakcji okazjonalnych bez fizycznej obecności klienta), powinny zastosować te praktyki w swojej bieżącej działalności.
- Dokument określa między innymi na czym powinien polegać proces identyfikacji klienta instytucjonalnego, osób upoważnionych do działania w jego imieniu oraz beneficjenta rzeczywistego klienta instytucjonalnego. Wskazuje także wykaz podmiotów, których weryfikacji tożsamości ma dokonać podmiot nadzorowany, sposób przeprowadzenia tej weryfikacji oraz przykładowe mechanizmy kontrolne, których celem jest zmniejszanie ryzyk związanych z nieprawidłową identyfikacją i weryfikacją tożsamości klienta oraz osób upoważnionych do działania w jego imieniu.
- Przedmiotowe stanowisko UKNF nie uchyla, ani nie zmienia stanowiska UKNF z dnia 5 czerwca 2019 r. dotyczącego identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości w bankach oraz oddziałach instytucji kredytowych w oparciu o metodę wideoweryfikacji.

6. UKNF opublikował komunikat dot. stanowiska KNF w sprawie usług bankowych dla uchodźców z Ukrainy – [link]

- W związku z napływem uchodźców z Ukrainy, znajdujących się w wyniku wojny w ich kraju w trudnym położeniu, UNKF skierował do Prezesów Zarządów Banków w Polsce stanowisko dotyczące zapewnienia uchodźcom z Ukrainy usług bankowych dostosowanych do obecnej sytuacji.
- UKNF oczekuje niezwłocznego stworzenia i wdrożenia przez banki oferty skierowanej do uchodźców z Ukrainy, tak aby zapewnić im dostęp do niezbędnych usług płatniczych. Działanie to ma także pozytywnie wpłynąć na dystrybucję wsparcia finansowego skierowanego do tych osób.
- W dokumencie UKNF określił także minimalne warunki, jakie ma spełniać produkt dodany przez banki do oferty. Powinien on obejmować między innymi:
 - podstawowy rachunek płatniczy, który ma umożliwiać dokonywanie wpłat i wypłat środków zarówno w gotówce, jak i w formie transferów bezgotówkowych, w tym poleceń przelewu;
 - instrument płatniczy (kartę płatniczą) umożliwiający inicjowanie transakcji płatniczych środkami zgromadzonymi na rachunku, w tym płatności przy użyciu terminali POS i dokonywanie wypłat z bankomatów;
 - całkowite zwolnienie z opłat, przez co należy rozumieć także opłaty za prowadzenie rachunku czy wydanie lub używanie instrumentu płatniczego.

7. Komisja Nadzoru Finansowego wydała ostateczną decyzję w przedmiocie nałożenia na ING Bank Śląski S.A. administracyjnej kary pieniężnej w wysokości 3 mln złotych – [link]

- KNF zarzuciła spółce naruszenie przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Zdaniem regulatora podmiot miał w nieprawidłowy sposób stosować środki bezpieczeństwa finansowego obejmujące bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych klienta, które wynikają z art. 33 ust 1 w zw. z art. 34 ust. 1 pkt 4 lit, a), b) i c) ustawy. Spółce zarzucono także brak bieżącego stosowania oraz odpowiedniego zintensyfikowania środków bezpieczeństwa finansowego w przypadkach wyższego ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, co naruszało art. 43 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 1 pkt 4 lit. a) wspomnianego aktu oraz niedokumentowanie zastosowanych przez ING Bank Śląski S.A. środków bezpieczeństwa finansowego, których celem jest badanie źródła pochodzenia środków finansowych oraz majątków klientów segmentu Private Banking zgodnie z art. 34 ust. 3 ustawy.

- Zdaniem organu powyższe naruszenia wyczerpują znamiona czynów określonych w art. 147 pkt 4 lit. a) i b) oraz 147 pkt 5 ustawy, co stanowiło podstawę nałożenia administracyjnej kary pieniężnej.

IV. Wybrane inicjatywy innych organów i organizacji krajowych:

1. Związek Banków Polskich (ZBP) opublikował Standard wdrożenia usługi chmury obliczeniowej publicznej lub hybrydowej „Polish Cloud 2.0.” – [link]

- Dokument został opublikowany 2 lutego 2022 roku i odnosi się do wymogów dotyczących korzystania z rozwiązań chmurowych przez podmioty objęte nadzorem bankowym w rozumieniu Ustawy z dnia 21 lipca 2006 r., o nadzorze nad rynkiem finansowym.
- Standard opisuje zasady stosowania technologii chmury obliczeniowej w sektorze finansowym. Stanowi on aktualizację pierwszej wersji dokumentu, wydanej w marcu 2020 roku. Jego treść w sposób szczegółowy przedstawia procedury, procesy i analizy, które bank i dostawca usługi chmury obliczeniowej powinni przeprowadzić oraz udokumentować w zakresie przygotowania banku do wdrożenia rozwiązań chmurowych. Zmiany dotyczą przede wszystkim aspektów prawych, zarządzania rynkiem, czy też wymogów bezpieczeństwa.
- Standard zawiera szereg przykładowych dokumentów niezbędnych do wdrożenia usług chmury obliczeniowej.
- Wydany przez ZBP dokument został oparty w zasadniczej części o wymagania wskazane w komunikacie UKNF z dnia 23 stycznia 2020 r. dotyczącym przetwarzania przez podmioty nadzorowane informacji w chmurze obliczeniowej publicznej lub hybrydowej. Standard uwzględnia także „Pytania i odpowiedzi (Q&A)” do wspomnianego komunikatu, zamieszczone na oficjalnej stronie internetowej KNF, które miały na celu usunięcie wątpliwości dotyczących jego stosowania przez podmioty nadzorowane.
- W Standardzie przedstawiony został przykładowy model postępowania w związku z wdrożeniem chmury obliczeniowej przez podmioty sektora bankowego. Podmioty nadzorowane powinny mieć jednak na uwadze, że wykorzystanie Standardu nie zwalnia ich z obowiązku każdorazowego uwzględnienia specyfiki ich działalności oraz rozwiązania chmurowego, z których zamierzają skorzystać.

2. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję nakładającą na Santander Bank Polska S. A. administracyjną karę pieniężną w wysokości ponad 545 tys. zł – [link]

- Powodem nałożenia kary było naruszenie przez bank przepisów RODO poprzez niezawiadomienie bez zbędnej zwłoki osób, których dane dotyczą, o naruszeniu ich danych osobowych.
- Zgłoszenie o naruszeniu danych osobowych zostało skierowane przez administratora do UODO po stwierdzeniu, że były pracownik banku, mimo zakończenia pracy wciąż posiadał nieuprawniony dostęp do profilu płatnika na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS), co umożliwiło mu przeglądanie znajdujących się tam danych pracowników banku. Ustalono, że po zakończeniu pracy w banku, były pracownik pięciokrotnie logował się do wyżej wspomnianej platformy.
- UODO uznał, że doszło do naruszenia poufności danych, wiążącego się zarazem z zaistnieniem wysokiego ryzyka naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą i w związku z tym konieczne było zawiadomienie osób, których dane dotyczą o zaistniałym zdarzeniu. Bank nie podzielił oceny UODO i w jego opinii nie doszło do naruszenia ochrony danych osobowych w rozumieniu RODO, w związku z tym **nie zawiadomił osób, których dane dotyczą o naruszeniu**, a jedynie umieścił na platformie komunikacji wewnętrznej komunikat przypominający zasady przetwarzania danych osobowych. UODO ocenił komunikat jako zbyt ogólny, nie odnoszący się do konkretnego przypadku i zawierający tylko przykładowe rodzaje naruszeń danych osobowych, co nie stanowiło poinformowania osób, których dane dotyczą o zaistniałej sytuacji, uniemożliwiając im poważne potraktowanie komunikatu i powzięcie odpowiednich działań mających na celu ochronę swoich praw lub wolności. Jak wskazuje Prezes UODO w ww. decyzji „Dostęp do danych o tak szerokim zakresie stwarza ryzyko dla praw lub wolności osób, których dane dotyczą. Imię i nazwisko wraz z adresem zamieszkania lub pobytu oraz numerem ewidencyjnym PESEL mogą zostać wykorzystane przez nieuprawnione osoby m.in do uzyskania dostępu do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej i wglądu do danych o stanie zdrowia, czy uzyskania przez osoby trzecie pożyczek w instytucjach pozabankowych”. W decyzji organ wskazuje także, że **nie jest istotne czy nieuprawniona osoba rzeczywiście zapoznała się z danymi osobowymi innych osób, lecz czy wystąpiło takie ryzyko**, a w jego konsekwencji wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności podmiotów danych.
- Organ zwraca także uwagę, że administrator świadomie zrezygnował z poinformowania osób, których dane dotyczą o naruszeniu, a dodatkowo w postępowaniu prowadzonym przed organem nadzorczym utrzymywał, że nie zamierza wypełnić obowiązku zawiadomienia o zaistniałym zdarzeniu tych osób. W związku z powyższym Prezes UODO podjął decyzję o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej w wysokości ponad 545 tys. zł oraz nakazał spełnienie obowiązku wynikającego z RODO jakim jest zawiadomienie osób o zaistniałym incydencie.

3. Generalny Inspektor Informacji Finansowej wydał Komunikat nr 40 w sprawie uruchomienie nowej strony dostępowej do systemu SI*GIIF – [link]

- 23 lutego 2022 r. została uruchomiona nowa strona umożliwiająca dostęp do systemu Generalnego Inspektora Informacji Finansowej – SI*GIIF. Za jej pośrednictwem instytucje obowiązane będą mogły realizować obowiązki wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. W komunikacie GIIF informuje, że zgodnie z oczekiwaniami Instytucji Obowiązanych, „na nowej stronie została uruchomiona usługa wymuszająca zapisanie, na dysku użytkownika, wizualizacji wypełnionej i wysłanej do GIIF informacji o transakcji: gotówkowej, transferu, wymiany, notarialnej oraz formularza identyfikującego instytucję obowiązaną”.
- Nowa strona jest dostępna pod adresem www.giif.mofnet.gov.pl/nowa oraz w linku umieszczonym na stronie www.giif.mofnet.gov.pl. Dostęp do dotychczasowej strony będzie możliwy do dnia 31 marca 2022 r.

4. GIIF opublikował komunikat nr 45 dotyczący oceniania informacji uzyskiwanych o klientach przez instytucje obowiązane i działań w przypadku braku możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego - [link]

- Dnia 22 marca 2022 na stronie GIIF został zamieszczony nowy komunikat, w którym zwrócono uwagę na obowiązki instytucji obowiązanych wynikające z ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML).
- Zdaniem GIIF, norma wynikająca z art. 33 ust. 2 i 3 ustawy AML nakazuje instytucji obowiązaney podjąć łącznie następujące czynności:
 - uzyskać wszystkie konieczne informacje w celu dokonania lub aktualizacji oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, włączając w to informacje uzyskane od klienta (uzyskiwane zarówno przy nawiązywaniu relacji, jak i w toku utrzymywania relacji);
 - dokonać oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu po wcześniejszym przeprowadzeniu analizy uzyskanych od klienta informacji oraz informacji o kliencie od innych podmiotów (organ zaznacza, że "ocena taka musi nastąpić najpóźniej podczas nawiązywania stosunków gospodarczych, a następnie musi być aktualizowana w toku utrzymywania relacji i pozyskiwania kolejnych informacji od klienta i o kliencie");
 - dokumentować każdy etap oceny ryzyka.

- W związku z powyższym, zdaniem GIIF, instytucja obowiązana powinna zorganizować procedury oceny informacji o kliencie "pod kątem tego czy wpływa na poziom ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związany z tym klientem". Zbieranie informacji o kliencie przez instytucję obowiązana powinno funkcjonować **łącznie z oceną takiej informacji** w zakresie jej wpływu na ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. W komunikacie przedstawione zostały ponadto przykłady obrazujące w jaki sposób instytucje obowiązane powinny dopełnić wspomnianych wymogów.
- Komunikat wskazuje także na konieczność każdorazowej analizy informacji uzyskiwanych o kliencie, gdyż może to doprowadzić do zmiany oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, a gdyby taka analiza doprowadziła do wzrostu ryzyka dla danego klienta to zgodnie z art. 33 ust. 4 ustawy AML instytucja obowiązana powinna stosować środki bezpieczeństwa finansowego w szerszym zakresie. W sytuacji, gdy mimo podjęcia próby zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego przez instytucję obowiązana co najmniej jeden ze wspomnianych środków nie będzie mógł zostać zastosowany to instytucja obowiązana **musi zastosować normę wynikającą z art. 41 ust. 1 ustawy AML**. Ponadto w sytuacji gdy instytucja obowiązana stwierdzi, że zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego jest niemożliwe, **"musi podjąć wszystkie, dające się zastosować, działania z katalogu wskazanego w art. 41 ust. 1 ustawy AML, które w najpełniejszy sposób będą zapobiegać praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a nie działania, które są najprostsze do wykonania"**.

V. Wybrane inicjatywy europejskich urzędów nadzoru:

1. Europejskie Urzędy Nadzoru zalecają podjęcie działań mających na celu zapewnienie adekwatności ram regulacyjnych i nadzorczych UE w erze cyfrowej – [link]

- EBA, ESMA i EIOPA opublikowały wspólne sprawozdanie w odpowiedzi na wezwanie Komisji Europejskiej do udzielenia porad w zakresie finansów cyfrowych. Celem przedstawionych w sprawozdaniu propozycji jest utrzymanie wysokiego poziomu ochrony konsumentów oraz przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z transformacji łańcuchów wartości, wzrostu zależności od platform cyfrowych i pojawienia się nowych grup łączących działalność finansową i niefinansową – tzw. grup o charakterze mieszanym.
- Europejskie Urzędy Nadzoru zwracają uwagę, że co prawda wspomniane tendencje zapewniają szereg nowych możliwości, lecz stwarzają także nowe zagrożenia, co rodzi potrzebę zapewnienia unijnym ramom nadzorczym i regulacyjnym przystawania do zmieniających się warunków w kontekście rozwoju technologii cyfrowych.

- W związku z powyższym EBA, ESMA i EIOPA przedstawiły we wspomnianym dokumencie szereg propozycji, obejmujących przykładowo:
 - wzmocnioną ochronę konsumentów w kontekście cyfrowym, w tym poprzez udoskonalone ujawnianie informacji, mechanizmy rozpatrywania skarg, środki mające na celu zapobieganie niewłaściwej sprzedaży produktów powiązanych oraz poprawę znajomości technologii cyfrowych i finansowych;
 - dalszą konwergencję w zakresie klasyfikacji usług transgranicznych;
 - wzmocnienie zasobów nadzorczych i współpracy między organami finansowymi i innymi właściwymi organami, w tym na poziomie transgranicznym i interdyscyplinarnym;
 - aktywne monitorowanie wykorzystania mediów społecznościowych w usługach finansowych.

2. ESMA został nadzorcą unijnych dostawców usług raportowania danych – [link]

- Od 1 stycznia 2022 roku ESMA objął mandat bezpośredniego nadzorca największych unijnych dostawców usług w zakresie raportowania danych (DRSP). Nowa rola ESMA nadaje urzędowi bezpośrednio uprawnienia autoryzacyjne i nadzorcze nad DRSP, z wyjątkiem tych podmiotów, które ze względu na bardziej ograniczony wpływ na rynek pozostaną pod nadzorem właściwych organów poszczególnych państw członkowskich.
- Wśród powodów przeniesienia odpowiedzialności za nadzór nad DRSP z właściwych organów krajowych na ESMA wymieniane są: transgraniczny wymiar przetwarzania danych, dążenie do osiągnięcia korzyści skali oraz ułatwienie konwergencji jakości danych dla wszystkich uczestników rynku.

3. Europejskie Urzędy Nadzoru opublikowały repozytorium tematyczne dotyczące inicjatyw właściwych organów krajowych w zakresie edukacji finansowej i cyfryzacji – [link]

- Dokument stanowi zbiór 127 inicjatyw właściwych organów krajowych w zakresie edukacji finansowej i cyfryzacji, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa cybernetycznego, oszustw i nadużyć, których celem jest dostarczenie konsumentom pomocnych informacji na temat sposobów poprawy ich wiedzy z zakresu finansów.
- W zestawieniu prym wiodą Portugalia i Włochy z kolejno 24 i 18 inicjatywami. Polska z 9 inicjatywami plasuje się na piątym miejscu.

4. EBA opublikowała ostateczne wytyczne dotyczące wyłączenia z tytułu ograniczonej sieci na podstawie dyrektywy 2015/2366 w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (PSD2) - [link]

- Wytyczne objaśniają jak właściwe organy nadzorcze powinny dokonywać oceny występowania w praktyce tzw. ograniczonej sieci akceptacji (ang. *limited network*), do której nie stosuje się przepisów PSD2 oraz odpowiednich przepisów krajowych implementujących dyrektywę w państwach członkowskich.
- Wytyczne mają na celu wyeliminowanie niejednorodnego podejścia właściwych organów do stosowania wyjątku od obowiązku przestrzegania reżimu prawnego wyznaczanego przez przepisy PSD2, w związku z wydawaniem takich instrumentów ograniczonego zastosowania jak karty paliwowe, karty sklepowe, czy też elektroniczne vouchery. EBA sprecyzowała niektóre aspekty wskaźników i kryteriów oceny, które właściwe organy powinny wziąć pod rozwagę w toku oceny, czy w danym stanie faktycznym istnieją podstawy do wyłączenia stosowania dyrektywy PSD2.

5. EBA opublikowała nową odpowiedź na pytanie zadane w ramach modułu *Single Rulebook Q&A* w odniesieniu do wymogu prowadzenia przez agenta rozliczeniowego rachunku płatniczego dla akceptanta – [link]

- Zdaniem EBA świadczenie usługi acquiringu nie musi wiązać się z koniecznością otwierania i prowadzenia rachunków płatniczych dla akceptantów. Okoliczność prowadzenia rachunku płatniczego dla akceptanta zależy od konstrukcji modelu świadczenia usługi acquiringu przez konkretnego dostawcę, w tym uzgodnionego sposobu przekazywania środków pieniężnych akceptantowi.
- EBA potwierdziła, iż w praktyce mogą występować zarówno takie modele acquiringu, które wiążą się z otwieraniem i prowadzeniem rachunków płatniczych dla użytkowników, jak i takie które nie wymagają tego rodzaju działań.

VI. Wybrane inicjatywy innych instytucji zagranicznych

1. Wielka Brytania opracuje jednolite standardy dla sztucznej inteligencji - [link]

- Instytut Alana Turinga wraz z British Standards Institution (BSI) oraz National Physical Laboratory (NPL) w ramach nowo powołanego Centrum Standardów Sztucznej Inteligencji (AI Standards Hub), będzie kierował pracami nad opracowaniem globalnych standardów technicznych w zakresie wykorzystania sztucznej inteligencji.

- Do zadań AI Standards HUB należy m.in. poprawa zarządzania AI oraz uzupełnienie proinnowacyjne regulacje prawne, co w konsekwencji ma doprowadzić do uwolnienia potencjału ekonomicznego tych technologii w celu zwiększenia inwestycji i zatrudnienia po opuszczeniu Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię. Przedsięwzięcie stanowi część realizacji 10-letniego planu Narodowej Strategii SI (National AI Strategy), mającego na celu wzmocnienie pozycji Wielkiej Brytanii jako światowego supermocarstwa naukowego oraz wykorzystania SI do zmian ekonomicznych i społecznych.

VII. Newsy sektora FinTech – marzec 2022:

1. Rada Rezerwy Federalnej publikuje do dalszej dyskusji dokument, w którym analizuje zalety i wady potencjalnej cyfrowej waluty banku centralnego USA (CBDC) – [\[link\]](#)

2. Erlang Solutions opublikował raport na temat trendów w branży FinTech na rok 2022 – [\[link\]](#)

- Raport łączy badania branżowe i opinie ekspertów ze świata FinTech i przedstawia między innymi 5 kluczowych trendów technologicznych, mających wpływ na kształt nowoczesnych usług finansowych.
- Publikacja zawiera także wskazówki w zakresie skutecznej strategii technologicznej w usługach finansowych oraz budowy odnoszącego sukcesy zespołu FinTech.

3. Parlament Europejski odrzucił zakaz wydobywania Bitcoinów – [\[link\]](#)

- Posłowie PE odrzucili poprawkę do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów (MiCA), której celem było zakazać na terenie Unii Europejskiej wydobywania kryptowalut opartych na mechanizmie *proof of work*.
- Pomimo odrzucenia wspomnianej poprawki, Komisja Gospodarcza i Monetarna Parlamentu Europejskiego zgodziła się zwrócić się do KE o włączenie wydobycia kryptowalut do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju do 2025 r. w celu zmniejszenia śladu węglowego.

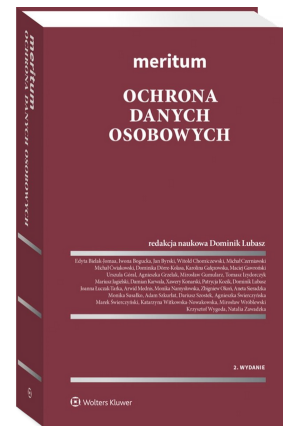
Publikacje

1. Ukazał się **Chambers Fintech Global Practice Guide**, który powstał przy udziale prawników naszej kancelarii: adw. prof. UEK dr hab. Jana Byrskiego, r. pr. Karola Juraszczyka, r. pr. Macieja Miąsko, Michała Synowca. Przewodnik obejmuje najważniejsze zagadnienia dla rynku technologii finansowych w 40 jurysdykcjach – [\[link\]](#)

2. W ramach serii Meritum wydawnictwa Wolters Kluwer, 02.03.2022 ukaże się praca zbiorowa pod redakcją dr Dominika Lubasza o tytule „**Meritum. Ochrona danych osobowych**”. Wśród autorów publikacji znajdują między innymi partnerzy naszej Kancelarii - adw. Xawery Konarski oraz adw. prof. UEK dr hab. Jan Byrski. [link]

3. W związku z publikacją standardu „Polish Cloud 2.0”, zawierającego w nowo wydanej edycji także opinię prawną w przedmiocie kwalifikacji prawnej korzystania z chmury obliczeniowej przez partnerów banku, która została sporządzona na zlecenie Związku Banków Polskich, w serwisie LinkedIn pojawiła się publikacja „**Uwagi w zakresie wybranych wątków opinii Polish Cloud 2.0**”. Została ona przygotowana przez adw. prof. UEK dr hab. Jan Byrskiego oraz adw. Henryk Hosera wraz z r.pr. Marcinem Marutą i adw. Michałem Kuleszą z kancelarii Maruta Wachta.

4. W systemie Legalis wydawnictwa C.H.Beck uruchomiony został nowy **moduł Prawo Rynku Finansowego**. W module jako pierwszy został opublikowany komentarz do Ustawy o usługach płatniczych, którego jednym ze współautorów jest członek naszego zespołu FinTech Michał Synowiec. [link]

Autorzy:

prof. UEK dr hab. Jan Byrski
Adwokat, Partner

Michał Synowiec
Senior Associate

Piotr Orłowski
Legal Trainee

Informacje zamieszczone w niniejszym materiale nie stanowią porady prawnej. Osoby zainteresowane uzyskaniem bardziej szczegółowych informacji dotyczących omawianych kwestii proszone są o bezpośredni kontakt z prawnikami kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy.

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu:
jan.byrski@traple.pl